

RIIGI TEATAJA

Nr. 58.

20. juulil 1937.

Nr. 58.

Art. 521. Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määrus.

522. Aeroklubi normaalpõhikiri.

521. Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määrus.

Antud Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu poolt Haridusministri k.t. kinnitamisel 10. juulil 1937.

Alus: Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse § 50, 51, 52 ja 53 (RT 60 — 1935).

§ 1. Allnimetatud tööalade käitisi ja ettevõtteid võivad juhatada isikud, kes on omandanud Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse alusel ja korras vastaval tööalal meistri kutsetunnistuse.

I. Ehitustööstuses — linnades ja alevites:

1. Ehituspuusepa-; 2. müürisepa-; 3. ehitusmeistri-; 4. potisepa- (ehituse või töötoa alal); 5. potisepa- ühes keraamikaga; 6. korstnapuhastamise-.

II. Elektritööstuses:

1. Elektrotehnika: a) masinate ja aparatuuride monteerimise ja parandamise, b) installatsiooni-, c) telefoni-; 2. mähkimise-; 3. raadio-; 4. kinomehaanika-.

III. Graafikatööstuses:

1. Trükkiladumise-; 2. trükkimise-; 3. kivitrüki-; 4. litograafia-; 5. tsinkograafia-; 6. fotograafia-; 7. raamatukõitmise-; 8. kiirfoto-; 9. graafika-; 10. masinaladumise ühenduses trükkiladumise tööala üldoskusega.

V. Kehakattetööstuses:

1. Pesuõmblemise- ühes pesutikandusega; 2. rätsepa-; 3. rõivaõmblemise- ühes tikandusega; 4. ülrüüete- (naisterätsepa-); 5. karusnaha-; 6. korseti-; 7. meestepeakatte-; 8. moe- (naistepeakatte-); 9. värvimise-.

VI. Klaasitööstuses:

1. Klaasisepa-; 2. klaasipuhuja-; 3. peegelsepa-.

- VII. Maalritööstuses:
1. Maalri-.
- VIII. Metallitööstuses:
1. Sepa-; 2. lukusepa-; 3. metallitreiali-; 4. katelsepa-; 5. keskkütte- ja veevärgi-; 6. metallide kokkukeetmise (keevitamise): a) autogeenkeevitamise-, b) elektrikeevitamise-; 7. metallivalaja-: a) malmivalu-, b) värviliste metallide valu; 8. plekisepa-; 9. plekisepa- ühes vasesepa-; 10. vasesepa-; 11. lukusepa- ühes mootormehaanikaga; 12. viiliraiumise-.
- IX. Nahatööstuses ühes harja- ja pintslitööstusega:
1. Kingsepa-, kingsepa- ühes saapapealsete valmistamisega; 2. saapapealsete-; 3. sadulsepa-: a) hobuseriistade-, b) polsterdamise-, c) peennaha-; 4. parkimise-: a) parkimise- (karusnaha valmistamiseta), b) karusnaha valmistamise; 5. harja- ja pintsli-; 6. kaunistatud nahatööde-.
- X. Peenmehaanika tööstuses:
1. Kullasepa-: a) kullasepa-, b) hõbesepa-, c) märkide valmistamise, d) galvaniseerimise-; 2. kellasepa-; 3. optika-; 4. peenriistade-; 5. graveerimise-: a) lamelõike-, b) terase-, c) tsiseleerimise-, d) emailimise-.
- XI. Puutööstuses:
1. Mööbelsepa- (tislari-); 2. puutreiali-; 3. mudelsepa-; 4. tollasepa-; 5. aamisepa-.
- XII. Toiduainetetööstuses:
3. Koka-.
- § 2. Kui käitises või ettevõttes töötab ühes käitise tegeliku juhatajaga mitte üle kolme töölise, õpilased ühes arvatud, võivad § 1 nimetatud tööalade käitisi või ettevõtteid juhatada ka isikud, kes on omandanud õppinud töölise kutsetunnistuse.
- § 3. Paragrahv 1 nimetatud tööaladest loetakse sugulusaladeks Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse § 53 mõttes:
- I. Ehitustööstuses: potisepa ühes keraamikaga ja potisepa tööalad.
- II. Elektritööstuses: vastastikku masinate ja aparaatide monteerimise ja parandamise ning mähkimise tööalad.
- III. Graafikatööstuses: vastastikku trükiladumise, ladumise, trükkimise ja masinaladumise tööala ühenduses trükiladumise tööala üldoskusega; tsinkograafia ja fotograafia tööalad; vastastikku kivitrüki, litograafia ja graafika tööalad.
- V. Kehakattetööstuses: rõivaõmblemise tööala ühes tikandusega ja pesuõmblemise tööala ühes pesutikandusega; vastastikku rätsepa ja üliriete (naisterätsepa) tööalad.
- VI. Klaasitööstuses: peegelsepa ja klaasisepa tööalad.
- VIII. Metallitööstuses: vastastikku plekisepa, plekisepa ühes vasesepa tööalaga ja vasesepa tööalad; vastastikku katelsepa, sepa, lukusepa, metallitreiali, keskkütte ja veevärgi, metallide kokkukeetmise (keevitamise) tööalad; lukusepa ühes mootormehaanika ja viiliraiumise tööalad.

IX. Nahatööstuses: kingsepa ja kingsepa tööala ühes saapapealsete valmistamise tööalaga ja saapapealsete tööalad; sadulsepa tööala — vastastikku a) hobuseriistade, b) polsterdamise ja c) peennaha tööalad; vastastikku parkimise (karusnaha valmistamiseta) ja karusnaha valmistamise tööalad; kaunistatud nahatööde ja peennaha tööalad.

X. Peenmehaanika tööstuses: vastastikku optika ja peenriistade tööalad.

XI. Puutööstuses: mööbelsepa ja puutreiali tööalad; mudelsepa ja puutreiali tööalad.

Kui tööalade nimetuse juures ei ole märgitud vastastikkust, siis tuleb seda mõista nii, et esimesena nimetatud tööala suhtes on järgmine tööala sugulusalaks.

§ 4. Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu võib kuni 1939. a. 1. jaanuarini teha põhjendatud asjaoludel erandeid käesoleva määruse nõudeist nende käitiste ja ettevõtete suhtes, kus töötajate arv ühes tegeliku juhatajaga on alla kolme, kui neis käitistes ja ettevõtteis puuduvad mehaanilisel jõul töötavad seadeldised.

§ 5. Käesoleva määruse rikkujad võetakse vastutusele seaduslikus korras.

§ 6. RT 52 — 1936 avaldatud Käitiste ja ettevõtete tegelikelt juhatajailt kutsetunnistuste nõudmise määruks toodud lihatööstuse all tuleb mõista ka lihakarne.

§ 7. Käesolev määrus hakkab maksma 1. oktoobril 1937, välja arvatud need käitised ja ettevõtted, mis tegutsesid enne 1. jaanuari 1935. Viimaste käitiste ja ettevõtete juhatajate kohta hakkab § 1 toodud nõue maksma 1. mail 1938.

Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu esimees V. P ä t s.

Liikmed: N. E s s e n.

J. N o r m a n.

Kinnitan käesoleva Aeroklubi normaalkõhikiri.

Alus: Õhusõiduseaduse § 49 (RT 57 — 1936).

13. juulil 1937.

Teedeministri k. t. P. Lill.

522. Aeroklubi normaalkõhikiri.

I. Nimetus ja tegevuspiirkond.

§ 1. .... Aeroklubi tegevuspiirkonnaks on .....
Klubi juhatase asukohaks on .....

II. E e s m ä r k.

§ 2. .... Aeroklubi eesmärgiks on lendurite ja lennuhuvi-
liste koondamine ning lendamismõtte levitamine ja lennuasjanduse arenda-
mine; klubi liikmete tutvustamine lennuspordiga ja tehnika saavutistega ja
arenemisega ning klubi liikmete koondamine ajanõuete kõrgusel seisvaks
ideeliseks tervikuks.

§ 3. Oma eesmärgi saavutamiseks klubi:

1) korraldab oma liikmeile lennuväljaõpet ja treeningut;

- 2) võib omandada mootorlennu-, purilennu- ja õhupallisporti-seadiseid oma liikmeile kasutamiseks;
- 3) teostab lennuasjanduse alal igasuguseid üritusi tarviduste ja võimaluste järgi, s. o. organiseerib sisemaalisi ja rahvusvahelisi mootorlennu, purilennu- ja õhupallivõistlusi ning lennu- ja turismiekskursioone; kinnitab lennurekordid; annab välja märke, diplomeid ja auhindu eriliste teenete eest lennuasjanduse alal jne.;
- 4) võib asutada osakondi, sektioone ja toimkondi;
- 5) ühendab ja kooskõlastab osakondade tegevust;
- 6) võib välja anda oma ajakirja;
- 7) õhutab ja korraldab lennuväljade ja angaaride ehitamist, lennutootkodade asutamist, mudel-, puri- ja mootorlennukite ehitamist;
- 8) peab ühendust vastavate sise- ja välismaa organisatsioonidega ja asutistega. Läbikäimises välismaaga peab kinni Rahvusvahelise Õhuasjanduse Liidu ettekirjutustest.

III. Õigused ja kohustused.

§ 4. Klubil on kõik juriidilise isiku õigused. Tal on õigus omandada, võõrandada ning pantida kinnis- ja vallasvara, võtta vastu toetisi, annetisi ning pärandeid; sõlmida seaduse poolt lubatud lepinguid; võtta endale kohustusi ja esineda oma esindajate või volinikkude kaudu kohtuis ja ametiasutistes nõudjana ja kostjana.

§ 5. Klubil on oma pitsat ja lipp. Klubi liikmetel võib olla oma vorm ja erilised tunnused. Pitsati, lipu ja vormi tunnused kinnitab klubi nõukogu.

§ 6. Klubi võib korraldada ja anda oma liikmeile rahalist, juriidilist ja arstlist abi õnnetuste korral seoses lendamisega ning abistada oma liikmeid kindlustuste sõlmimisel kindlustusseltsidega, või ellu kutsuda vastava abifondi.

IV. Klubi tulud.

§ 7. Klubi tulud moodustuvad liikmemaksudest, toetistest, annetistest, pärandeist, varadest ja mitmesugustest tulallikatest ning muudest klubi üritustest ja ettevõtetest saadud tuludest.

V. Liikmed ja nende õigused ning kohused.

§ 8. Klubi liikmed jagunevad: noor-, tegev-, toetaja-, annetaja- ja auliikmeiks.

§ 9. Noorliikmeiks võivad olla isikud 10—20 aasta vanuses nende vanemate või eestkostjate kirjalikul loal. Kooliõpilaste vastuvõtmisel peetakse silmas tingimusi, mis ette nähtud vastavais seadusis.

§ 10. Tegevliikmeiks võivad olla isikud, kes on vähemalt 20 aastat vanad ning kelle õigused kohtute poolt kitsendamata.

Teedeministri poolt Õhusõiduseaduse § 49 alusel nõukogusse määratud isikud ja nende asetäitjad loetakse tegevliikmeiks.

§ 11. Toetajaliikmeiks võivad olla füüsilised, samuti ka juriidilised isikud, kes aitavad kaasa klubi eesmärgi saavutamisele ja ülesannete teostamisele.

§ 12. Annetajaliikmeiks võivad olla füüsilised ja juriidilised isikud, kes annetavad klubi heaks vähemalt 500 kr.

§ 13. Auliikmeiks võidakse valida isikuid, kellel lennuasjanduse või klubi suhtes on erilisi hinnatavaid teeneid. Auliikmed valitakse klubi nõukogu poolt eluajaks.

Klubil võib olla alalisi külalisi.

§ 14. Klubi noor-, tegev- ja toetajaliikmed maksavad klubi heaks iga-aastast liikmemaksu, mille suuruse ja tasumise tähtaja määrab klubi nõukogu.

Klubi auliikmed ja Teedeministri poolt Õhusõiduseaduse § 49 alusel määratud isikud ja nende asetäitjad ei ole kohustatud maksma klubi heaks liikmemaksu.

§ 15. Noor- ja tegevliikmete vastuvõtmise otsustab klubi juhatus vastavate kirjalike sooviavalduste põhjal. Tegevliikmeks vastuvõtmise sooviavaldusele tuleb lisandada kahe tegevliikme soovitusallkirjad.

Toetaja- ja annetajaliikmete vastuvõtmise lähema korra määrab juhatus.

§ 16. Klubi liikmed, välja arvatud toetajaliikmed, kes soovivad klubiist lahkuda, esitavad kirjaliku avalduse klubi juhatusale. Liikme kohused ja õigused kustuvad üks kuu pärast väljaastumisteedaande esitamist juhatusale.

§ 17. Klubi juhatus võib klubiist välja heita liikmeid, kes töötavad vastu klubi põhimõttele ja eesmärgile, ei alistu põhikirja ja kodukorra määrustele, on halva käitumisega, kes vahistatakse kohtuvõimude korraldusel või kes ei täida korralikult oma kohuseid klubi vastu. Juhatuse otsuse peale võib ühe nädala jooksul, arvates väljaheitmise otsuse kättesaamisest, juhatus kaudu kaevata nõukogule. Nõukogu otsus on lõplik.

§ 18. Klubi liikmeks olek kustub peale § 16 ja 17 ettenähtud juhtude veel:

- 1) liikme surmaga;
- 2) Eesti kodakondsusest lahkumisega;
- 3) toetajaliikme suhtes siis, kui ta ei ole tasunud selleks määratud tähtjaks liikmemaksu.

§ 19. Klubiist lahkunud või väljaheidetud liikmeil ei ole klubi varadele mingeid õigusi.

§ 20. Klubi liikmeil on õigus:

- 1) kanda klubi märki;
- 2) kasutada kõiki klubi sisseseadeid vastavalt klubi nõukogu poolt üldiseks kasutamiseks määratud aluseile;
- 3) pääseda maksuta klubi poolt korraldatud võistlustele, lennupäevadele.

Klubi organitesse võib valida tegev-, toetaja- ja annetajaliikmeid.

§ 21. Käesolevas põhikirjas ettenähtud klubi organite õigused kuuluvad kuni nende organite moodustamiseni asutajaliikmeile.

VI. Klubi organid.

§ 22. Klubi organeiks on:

- 1) peakoosolek;
- 2) nõukogu;
- 3) juhatus;
- 4) osakonnad;
- 5) revisjonikomisjon.

VII. Peakosolek.

§ 23. Klubi peakosolekust võtavad sõna- ja hääleõigusega osa klubi tegev-, toetaja-, annetaja- ja auliikmed ning Teedeministri poolt Õhusõiduseaduse § 49 alusel klubi nõukogusse määratud isikud.

Sõnaõigusega võivad peakosolekust osa võtta noorliikmed.

§ 24. Peakosolekud on korralised ja erakorralised.

Korralised peakosolekud kutsutakse kokku klubi majandusaasta jooksul, mis kestab 1. aprillist kuni 31. märtsini, vähemalt üks ja mitte hiljem kui 1. juuniks.

Erakorralised peakosolekud kutsutakse kokku kui nõukogu, juhatus või revisjonikomisjon seda tarvilikuks peab või kui vähemalt $\frac{1}{4}$ klubi hääleõiguslikest liikmeist seda kirjalikult nõuab. Peakosoleku kutsed ühes päevakorraga saadetakse hiljemalt 7 päeva enne koosolekut välja liikmete poolt ülesantud aadresside järgi. Koosoleku päevakorras nimetamata küsimusi ei saa koosolekul otsustada.

§ 25. Peakosoleku võimkonda kuulub:

- 1) üheksa nõukogu liikme, nende asemikkude, revisjonikomisjoni liikmete ja nende asemikkude valimine;
- 2) möödunud aasta aruande ja eeloleva aasta eelarve ning tegevuskava ärakuulamine;
- 3) klubi põhikirja muudatuste vastuvõtmine Teedeministri poolt antud juhtnõuade piires;
- 4) klubi tegevuse lõpetamine.

§ 26. Peakosolek on otsusevõimeline vaatamata kokkutulnud liikmete arvule.

§ 27. Klubi peakosoleku avab klubi president või tema asetäitja. Peakosolek valib koosoleku juhataja ja kirjatöimetaja.

§ 28. Küsimused otsustatakse peakosolekul lihthäälteenamusega. Häälte poolnemisel lahtisel hääletamisel otsustab küsimuse koosoleku juhataja hääl. Klubi põhikirja muutmise ja tegevuse lõpetamise küsimused otsustatakse $\frac{2}{3}$ koosolijate hääleenamusega.

§ 29. Hääletamine peakosolekul toimub lahtiselt või salajaselt. Koosolek võib otsustada toimetada kinnist hääletamist, kui seda nõuab vähemalt $\frac{1}{2}$ hääleõiguslikest peakosolekust osavõtjaist.

§ 30. Peakosoleku kohta peetakse protokoll, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollia.

VIII. Nõukogu.

§ 31. Nõukogu on klubi juhtiv ja järelevalve-organ.

§ 32. Nõukogu koosneb 9 peakosoleku poolt valitud liikmest, iga klubi osakonna esindajast ja Teedeministri poolt Õhusõiduseaduse § 49 alusel nõukogusse määratud isikutest.

Nõukogu liikmeil on asetäitjad. Nõukogu liikmete volitused kestavad kolm aastat. Nõukogu valib nõukogu esimehe ja tema asetäitja.

Nõukogu liikme äraolekul võtab nõukogu koosolekust osa tema asetäitja.

§ 33. Nõukogu ülesandeks on:

- 1) juhatuse presidendi, juhatuse liikmete ja juhatusliikmete kandidaatide valimine;
- 2) lennuasjanduse arendamise ja korraldamise aluste ja sihtjoonte määramine käesoleva põhikirja piires;
- 3) klubi osakondade asutamine;

- 4) klubi tegevuskava, eelarve ja aruande kontrollimine ja kinnitamine;
- 5) klubi kodukorra kinnitamine ning klubi osakondade tegevuse ühtlustamine, lennuväljaõppe ala üldine suunamine ja juhtimine;
- 6) liikmemaksu suuruse ja tasumise tähtaja määramine;
- 7) juhatuse ja revisjonikomisjoni kodukorra kinnitamine ning abifondi moodustamise, valitsemise ja kasutamise aluste kinnitamine;
- 8) kinnisvara omandamise, võõrandamise ja pantimise otsustamine;
- 9) normaalpõhikirja muutmiseks ettepanekute tegemine Teedeministrile;
- 10) teaduslike uurimis- ja katsetamisasutiste ellukutsumine;
- 11) klubi teenistuses olevate isikute tasumäärade kinnitamine;
- 12) teiste kodukorras ettenähtud või klubi juhatuse poolt nõukogule lahendamiseks antud küsimuste otsustamine;
- 13) auliikmete valimine;
- 14) peakoosoleku otsuse elluviimise eest hoolitsemine;
- 15) märkide, diplomite ja auhindade väljaandmine.

§ 34. Nõukogu koosolekud on korralised ja erakorralised. Nõukogu koosolekud kutsuvad kokku esimees või tema puudumisel esimehe asetäitja.

Koosoleku kutsed ühes päevakorraga saadetakse nõukogu liikmeile hiljemalt üks nädal enne koosoleku päeva.

Nõukogu korralisi koosolekuid kutsutakse kokku kaks korda aastas. Erakorralisi koosolekuid kutsutakse kokku klubi juhatuse poolt tarviduse järgi kas juhatuse omal algatusel või revisjonikomisjoni või vähemalt kahe nõukogu liikme kirjalikul nõudmisel.

Nõukogu koosolekuid protokollib klubi peasekretär. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja, protokollia ja kaks nõukogu poolt selleks valitud liiget.

§ 35. Nõukogu koosolekud on otsusevõimelised, kui on koos vähemalt neljandik käesoleva põhikirja § 32 tähendatud nõukogu liikmetest, nende hulgas esimees või tema asetäitja.

§ 36. Nõukogu koosoleku otsused tehakse lihthälteenamusega, välja arvatud § 33 p. 8 tähendatud küsimused, mille otsustamiseks on tarvis $\frac{2}{3}$ häälteenamus kogu nõukogu koosseisust.

IX. Juhatuse.

§ 37. Klubi esindajaks ja täidesaatvaks organiks on viieliikmeline juhatuse järgmises koosseisus: president, presidendi asetäitja, sekretär, kassahoidja ja varahoidja. Juhatuse liikmed valib nõukogu. Juhatuse president valitakse nõukogu poolt eraldi, kuna teiste juhatuse liikmete ametite jagamine toimub juhatuse enda äranägemisel. Juhatuse liikmete ametiaeg kestab 2 aastat.

Juhatusliikme ametikoha vabanemisel astub sellele kohale nõukogu poolt valitud juhatusliikme kandidaat.

§ 38. Juhatuse ülesandeks on klubi tegevuse tegelik juhtimine vastavalt põhikirja ja kodukorra määrustele ning nõukogult saadud juhtnõuetele.

Eriti kuulub juhatuse võimkonda:

- 1) klubi tegevuse organiseerimine;
- 2) klubi päralt olevate rahasummade ja varade valitsemine ning arvepidamine sissetulekute ja väljaminekute üle;
- 3) klubi tegevuskava, aruande ja eelarve koostamine ning nõukogule kinnitamiseks esitamine;
- 4) uute liikmete vastuvõtmine;

- 5) liikmete väljaheitmise küsimuste otsustamine;
- 6) klubi tööjõudude ametisse palkamine ja nende vabastamine ning nõukogule ettepanekute tegemine palgaliste tasumäärade kohta;
- 7) klubi nõukogu otsuste täitmine;
- 8) lepingute sõlmimine klubi nimel, samuti ka volikirjade väljaandmine asjaajamiseks kohtuis ja teistes asutistes;
- 9) osakondade lennutegevuskavade kinnitamine;
- 10) kõigi ülesannete täitmine, mis kuuluvad klubi ülesannetesse ning mis ei kuulu klubi nõukogu või peakoosoleku võimkonda.

§ 39. Juhatuse koosolekuid kutsutakse kokku klubi presidendi või tema asetäitja poolt tarviduse järgi.

Juhatuse koosolekuid juhatab president või tema äraolekul asetäitja.

Juhatuse koosolekul on otsusevõimelised, kui neist võtab osa vähemalt kolm juhatusliiget, nende hulgas president või tema asetäitja. Koosolekul tehtud otsused protokollitakse.

§ 40. Klubi president või tema äraolekul ta asetäitja on eriti volitamata seaduslik klubi esindaja.

Juhatuse president võib sel juhul, kui asjad nõuavad kiiret lahendamist ja pole võimalik kokku kutsuda juhatuses koosolekut, otsustada iseseisvalt jooks-vaid küsimusi, mis kuuluvad juhatuses võimkonda.

Iseseisvalt otsustatud küsimused esitab juhatuses president järgmisel juhatuses koosolekul kinnitamiseks.

§ 41. Klubi nimel kirjutab alla president või tema asetäitja ühes ühe juhatusliikmega. Juhatus võib volitada ka teisi isikuid alla kirjutama klubi nimel.

X. Revisjonikomisjon.

§ 42. Revisjonikomisjon koosneb 3 liikmest, kes valitakse peakoosolekul üheks aastaks.

Revisjonikomisjoni liikmetele valitakse 3 asemikku.

§ 43. Revisjonikomisjon revideerib klubi aruandeid, kassat ja muid klubi varasid ning dokumente ja esitab oma töö tulemused nõukogule, informeerides enne juhatuses.

XI. Osakonnad.

§ 44. Klubil on osakonnad. Osakonnad asutatakse klubi nõukogu otsusel põhikirja alusel, mis peab vastama Teedeministri poolt kinnitatud klubi osakonna normaalpõhikirjale.

XII. Klubi likvideerimine.

§ 45. Klubi tegevuse lõpetamise otsustab peakoosolek, kes valib likvideerimiskomisjoni, koostab klubi varade ja kohustuste lõpparved ning esitab need hiljemalt kuue kuu jooksul peakoosolekule kinnitamiseks. Järelejäanud vara läheb Teedeministeeriumi valitsemisele lennuasjanduse arendamise otstarbeks.